

Quick scan flora en fauna

Mill Hill, Oosterbeek

In opdracht van: Verdouw Vastgoed

1 februari 2022

Colofon

© 2022 Laneco / Verdouw Vastgoed

Tekst en samenstelling: 5.1.2e

Tweede lezer: 5.1.2e

Projectnummer: 141.21.01

In opdracht van: Verdouw Vastgoed

Wijze van citeren: 5.1.2e, 1.2e Quick scan flora en fauna Mill Hill te Oosterbeek. Laneco, Ede.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologisch advies en onderzoek.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING EN BEOOGDE INGEPEN	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	5
2	TOETSING.....	8
2.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	8
2.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	8
2.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	10
2.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN.....	10
2.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	11
3	CONCLUSIE.....	23
3.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	23
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	23
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	24
3.5	CONSEQUENTIES	24
3.6	AANBEVELINGEN	26
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	27
BIJLAGE 2	LITERATUURLIJST.....	31

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Het onderzoeksgebied ligt aan de Johannahoeve 2 in Oosterbeek, provincie Gelderland (afbeelding 1). De werkzaamheden zullen bestaan uit het renoveren dan wel opnieuw inrichten van een deel van de bebouwing. Daarnaast zijn er ook plannen om de nu onverharde weg door het bos in het oosten van het plangebied weer in gebruik te gaan nemen. In opdracht van Verdouw Vastgoed is Laneco gevraagd om een quick scan uit te voeren om de plannen aan de Wet natuurbescherming te toetsen.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (globaal rode contour) aan Johannahoeve 2 (ondergrond: PDOK Viewer, 2021).

In deze quick scan zijn de geschiktheid van de habitat voor beschermde planten- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten beoordeeld op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied aan de Johannahoeve 2 ligt aan de rand van Oosterbeek. Aan de zuid kant van het plangebied ligt een weiland met bomenrijen langs de oost-, zuid- en westkant. Het plangebied is aan de noord-, west- en oostkant omgeven door bos. Het plangebied is op te delen in verschillende delen (zie afbeelding 2).

Afbeelding 2: overzicht van het plangebied.

Deelgebied 1

De noord- en noordwestzijde van het rood gemarkeerde deelgebied is begroeid met, vooral (gecultiveerde) struiken en kruidachtige planten met daartussen kleine open plekken. De bomen in de bosrand zijn oude bomen met de beuk (*Fagus sylvatica*) als meest voorkomende soort. Langs deze bosrand ligt een geasfalteerde weg die toegang biedt tot het terrein. De bebouwing binnen de rode begrenzing bestaat uit een verzorgingsgebouw en een opslagschuur. Het dak van het woongebouw bestaat uit dakpannen. De muren van het gebouw zijn in verschillende perioden gebouwd, en bestaan deels uit steens muren en deels uit spouwmuren. Het gebouw heeft ook een zolder die niet actief wordt gebruikt. Bij de kapel staat een toren waarvan de galmgaten met gaas gedicht zijn, wel is er opening waarachter een kerkuilenkast is geplaatst. Naast de toren groeien een aantal grote coniferen (Coniferales). Tussen de bosrand en het woongebouw liggen een verharde parkeerplaats en een glazen kas. Aan de westkant van de bebouwing ligt een ruige moestuin met tussen de verbouwde gewassen veel onkruiden. Het verzorgingsgebouw heeft een binnenhof met een intensief onderhouden

tuin met een vijver, struikgewassen en kruidachtige planten. Deze tuin is helemaal omringd door bebouwing. Het missiehuis zal worden vernieuwd, met uitzondering van de kapel. Op de plaats van de schuren zal extra parkeergelegenheid komen. Mogelijk wordt ook de bomenrij langs de weg naar de huidige parkeerplaats gekapt.

Deelgebied 2

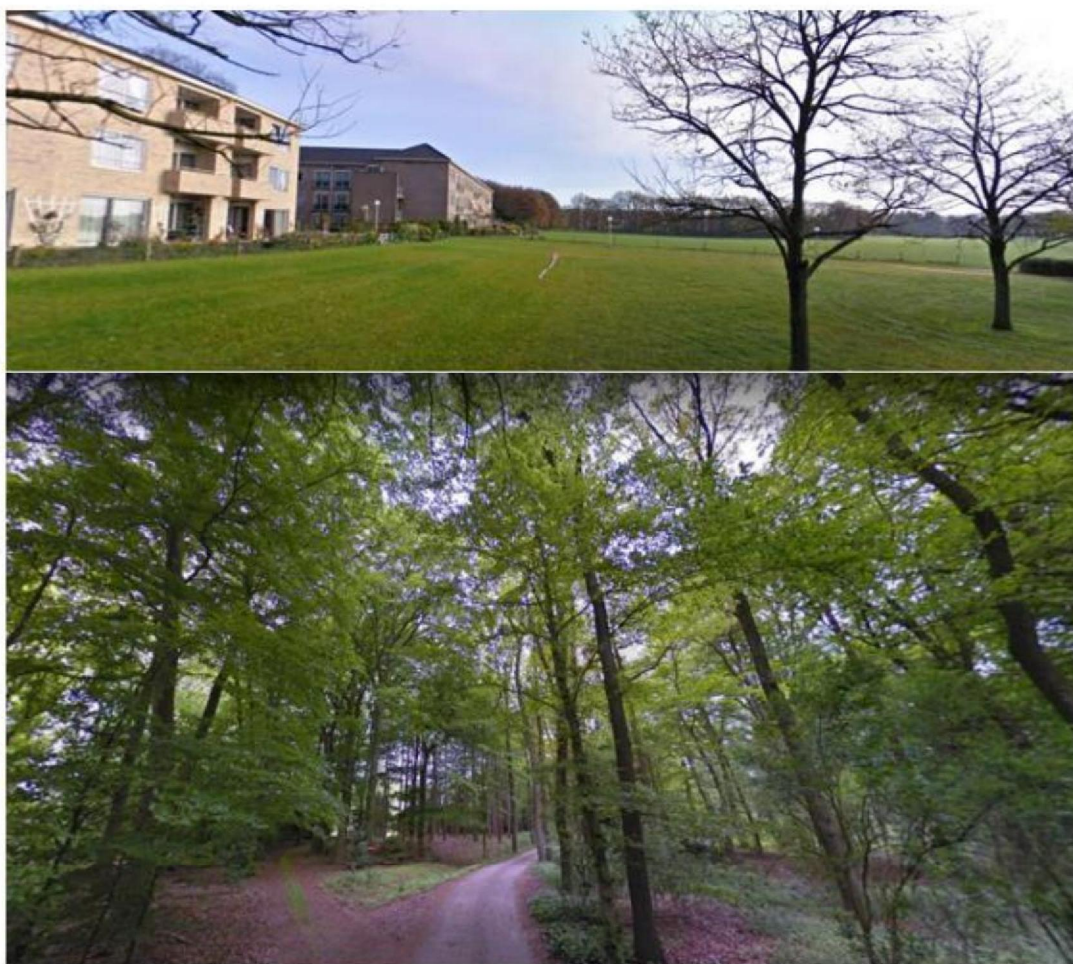
Het geel gemarkeerde deelgebied is een bosgebied wat voornamelijk begroeid is met oude beuken (*Fagus sylvatica*) en fijnspar (*Picea abies*). De ondergroei bestaat uit brede stekelvaren (*Dryopteris dilatata*), rododendron (*Rhododendron*), braam 5.1.2e en klimop (*Hedera helix*). In het bos zijn een aantal houtwallen gevormd door natuurlijke omstandigheden maar ook door het snoeiafval dat hier is neergelegd. Door het stuk bos heen ligt een onverhard pad naar het Verzorgingstehuis. Het plan is om dit pad weer in gebruik te gaan nemen.

Deelgebied 3

Het blauw gemarkeerde deelgebied is later bijgebouwd en is vast gebouwd aan het verzorgingstehuis. Dit gebouw heeft spouwmuren met open stootvoegen en een plat dak zonder dakpannen. In de tuin rond dit gebouw staan veel gecultiveerde struiken en kruidachtige planten. De tuin wordt bijgehouden maar is op veel plekken ruig. In dit gedeelte van het plangebied worden er alleen balkons gebouwd en de interne inrichting veranderd.

Afbeelding 3: Indruk van het plangebied, van linksboven naar rechtsonder: muur met open stootvoegen in het blauwe deelgebied 1, toren waar bovenin achter de opening een uilenkast staat, twee delen van het gebouw die in elkaar overgaan waardoor pannen niet goed liggen, border en tuintje van 5.1.2e langs de bosrand(foto's: Laneco 2021).

Afbeelding 4: Omgeving van het plangebied, bovenaan het agrarisch beheerde grasland te zuiden van het verzorgingstehuis, daaronder de weg naar het verzorgingstehuis met links de al aanwezige onverharde weg door het gele deelgebied 2. Bron: Google Maps, 2021).

2 TOETSING

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2011 t/m augustus 2021) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom zijn ook andere verspreidingsbronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst in bijlage 2). De meeste gegevens betreffen relatief globale verspreidingsgegevens.

De aanwezigheid van soorten in een gebied is bepaald bij een reikwijdte van 5 kilometer rondom het plangebied. Wanneer er naar de directe omgeving wordt gerefereerd, betreft het een straal van circa 100 meter rondom het plangebied.

Op verschillende momenten in 2021 hebben ecologen 5.1.2e en 5.1.2e 5.1.2e van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van het veldbezoek was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid van de habitat voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Dit veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

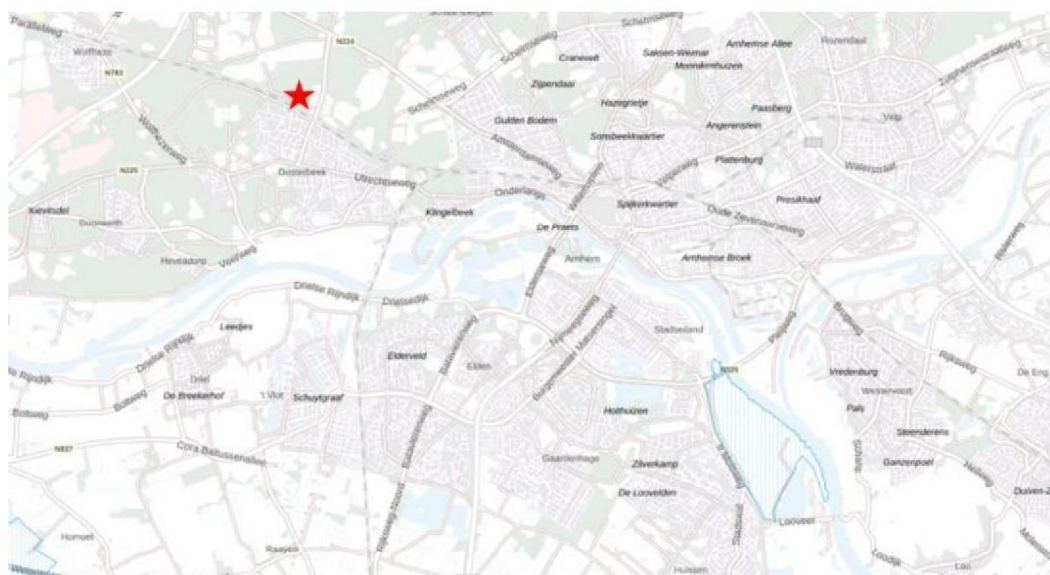
2.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied grenst aan de Veluwe wat onderdeel uitmaakt van het Gelders Natuur Netwerk (GNN) (afbeelding 5), en dus onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) (Provincie Gelderland, 2021). Het plangebied wordt aan de oost-, noord- en westzijde begrenst door bos dat valt onder het GNN. De bestaande garagegebouwen (deelgebied 1) en het oostelijke deel (deelgebied 2) maken onderdeel uit van het NNN. In deelgebied 1 zal niet buiten het bestaande bouwvlak worden gewerkt waardoor geen effecten op het NNN te verwachten zijn. In deelgebied 2 is alleen de heringebruik name van de toerit voorzien. Deze bestaat uit een al bestaand pad. Verder zijn geen wijzigingen in het NNN voorzien. Omdat er sprake is van een bestaande functie, zijn er geen extra effecten op het NNN te verwachten.

Afbeelding 5: ligging van het plangebied ten opzichte van het Gelders Natuur Netwerk

Op afbeelding 6 is het plangebied weergegeven ten opzichte van het dichtstbijzijnde weidevogelgebied 'Huissensche Waarden' op circa 8 kilometer (Provincie Gelderland, 2017). De geplande werkzaamheden zullen door de grote afstand en de tussenliggende objecten geen effecten hebben op het beschermde weidevogelgebied.

Afbeelding 6: ligging plangebied ten opzichte van vogelweidegebied (Ondergrond Provincie Gelderland, 2021).

2.2.1 Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP) van toepassing in het plangebied (Provincie Gelderland, 2021). Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

2.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied grenst aan het Natura 2000-gebied de 'Veluwe' (afbeelding 7). Alleen de bestaande garage gebouwen in deelgebied 1 liggen binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Echter, bestaande erven en gebouwen zijn geëxclaveerd van aanwijzing als beschermd gebied. Door de geplande ingreep zal daarom geen Natura 2000-gebied verloren gaan. Omdat het plangebied grenst aan de 'Veluwe' kunnen negatieve effecten op het Natura 2000-gebied door externe invloeden van de werkzaamheden niet worden uitgesloten. Er is echter nu ook al sprake van een intensief gebruik waardoor de meeste effecten zoals geluid, menselijke aanwezigheid e.d. niet merkbaar zullen toenemen. Er zijn 3 factoren die als gevolg van de werkzaamheden en de nieuwe situatie een extern effect kunnen veroorzaken, en waarvoor maatregelen nodig zijn om het effect te voorkomen:

Afbeelding 7: ligging van het plangebied ten opzichten van Natura 2000.

- Een toename van lichtuitstraling van buitenverlichting te worden voorkomen in verband met voorkomende nachttactieve soorten.
- Werkzaamheden met zwaar verstorende geluiden dienen in het broedseizoen (half maart-half juli) te worden voorkomen in verband met de mogelijke aanwezigheid van zwarte specht en wespandief.
- Het onderdeel stikstof kan aan de orde zijn indien er sprake is van een toename van stikstofuitstoot bij het project. Er zal een stikstoftoets met behulp van AERIUS-berekening moeten worden uitgevoerd.

2.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het plangebied valt onder het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming. Tijdens de werkzaamheden wordt mogelijk een bomenrij gekapt.

Bij het kappen van bomen is onderdeel houtopstanden van toepassing als:

- de te kappen bomen onderdeel uitmaken van een houtopstand met een oppervlakte van 10 are of meer;
- de te kappen bomen onderdeel uitmaken van rijbeplantingen die meer dan twintig bomen omvatten (gerekend over het totaal aantal rijen);
- de te kappen bomen buiten de bebouwde kom Boswet staan.

Als de bomenrij gekapt wordt moet er een vergunning worden aangevraagd om de kap door te mogen laten gaan. Wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dan dient de opdrachtgever te voldoen aan de herplantplicht en binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand, op bosbouwkundig verantwoorde wijze, dezelfde grond te herbeplanten.

Voor de kap van overige bomen dient te worden nagegaan of er gevolgen zijn in het kader van het Bomenbeleidsplan van de gemeente, en of voor kap een omgevingsvergunning nodig is.

2.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op (potentiële) verblijfplaatsen of (potentieel) leefgebied van beschermde planten en dieren.

2.5.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde vaatplanten in het plangebied aangetroffen. De vegetatie in het plangebied bestaat uit een gazon, tuinen en moestuinen die intensief beheert worden. Daarnaast staat er in het plangebied ook bos met voornamelijk beuk als overheersende soort met braam, rododendron, brede stekelvaren en klimop als ondergroei.

In de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) staat een waarneming van de grote leeuwenklauw op circa 700 meter afstand van het plangebied. De grote leeuwenklauw (*Aphanes arvensis*) groeit op plaatsen met matig voedselrijke tot voedselrijke bermen langs onverharde wegen, akkers (graanakkers), waterkanten (rivieroeverwallen en sloothellingen), braakliggende grond, bij veevoerkuilen, dijken, tuinen en langs spoorwegen. Het plangebied is door het intensieve beheer als gazon en weide niet geschikt voor de grote leeuwenklauw. Ook andere beschermde vaatplanten komen niet voor in intensief beheerde tuinen en grasvelden en kunnen worden uitgesloten.

Het bosgebied is door de aanwezige bodem en dikke strooisellaag van beukenbladeren niet geschikt als standplaats van beschermde vaatplanten.

2.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Om een goed beeld te krijgen van de te verwachten soorten grondgebonden zoogdieren in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen

geraadpleegd: Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen et al., 2016) en Nationale Databank Flora en Fauna (2011 t/m 2021).

Binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen. De soorten die in relatie tot het plangebied kunnen voorkomen zijn ree (5.1.2e capreolus), egel (5.1.2e europaeus), konijn (5.1.2e cuniculus), haas (5.1.2e europaeus), vos (*Vulpes vulpes*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen. Wel geldt te allen tijde de Zorgplicht.

Van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde zoogdiersoorten is volgens bovengenoemde bronnen uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van boommarter (5.1.2e martes), bunzing (*Mustela putorius*), das (5.1.2e meles), edelhert (5.1.2e elaphus), eekhoorn (5.1.2e vulgaris), hermelijn (*Mustela erminea*), steenmarter (5.1.2e foina) wezel (*Mustela nivalis*) en wild zwijn (5.1.2e scrofa).

Voor edelhert en wild zwijn geldt buiten de bossen van de Veluwe een nulstandsbeleid. Ook is het plangebied te verstoord door menselijke aanwezigheid. De aanwezigheid van edelhert en wild zwijn in het plangebied wordt niet verwacht.

Boommarter is een boombewonende soort die een nest maakt in oude eekhoornnesten of spechtholen in bosrijk gebied. Ook eekhoorn leeft bij voorkeur in bossen, maar komt ook voor in tuinen in de buurt van bos. Aan de oostzijde van het plangebied staan beuk, zomereik en fijnspar waar spechtenholtes en andere holtes in voorkomen waarin de eekhoorn en boommarter kunnen nestelen. De aanwezigheid van boommarter en eekhoorn binnen het plangebied kan daarom niet worden uitgesloten. Als in het oostelijke bosje (geel omrande gebied; afbeelding 2) de weg weer in gebruik genomen gaat worden is er een toename in verkeer en dus verstoring in het bosje. Omdat er alleen bestemmingsverkeer, en dus een beperkte hoeveelheid, langs komt en er geen bomen of bosstructuren worden aangetast zullen er geen negatieve effecten zijn voor de boombewonende soorten boommarter of eekhoorn. Nader onderzoek naar boommarter en eekhoorn is dan ook niet noodzakelijk om de functie van het plangebied voor deze soort te bepalen.

De bomenrij langs de weg naar de huidige parkeerplaats wordt mogelijk gekapt. De bomen zijn tijdens het veldbezoek voor de quick scan geïnspecteerd op aanwezige potentiële nesten en geschikte boomholtes voor boommarter en eekhoorn. Deze waren niet aanwezig in de bomenrij. Er dient voor het verwijderen van de bomenrij dan ook geen nader onderzoek te worden uitgevoerd.

Kleine marterachtigen zoals bunzing, hermelijn en wezel zijn vaak te vinden in kleinschalige landschappen en zijn gebonden aan landschapselementen, zoals houtwallen en struwelen. De oostzijde van het gebied bestaat uit een stuk bos waarin houtwallen aanwezig zijn, gevormd door gevallen takken en tuinafval (afbeelding 8). De

houtwallen kunnen als verblijfplaats en lijnelement van kleine marterachtige dieren. Het bosgebied sluit aan op een groot bosgebied van de Veluwe en op graslanden. Beide typen habitat kunnen als foerageergebied dienen. Omdat het gebied geschikt is voor kleine marterachtigen is nader onderzoek noodzakelijk om de aanwezigheid van deze soorten uit te kunnen sluiten. Als de weg door het oostelijke bosje weer in gebruik genomen wordt, kunnen er namelijk nadelige effecten optreden voor de potentieel aanwezige kleine marterachtigen.

Afbeelding 8: houtwallen in het oosten van het plangebied.

Das komt veel voor in kleinschalige agrarische landschappen. De burchten van de das liggen in bosranden, houtwallen en op hellingen. Het plangebied ligt in de buurt van agrarische percelen en bosgebied en bevat zelf ook bosgebied. In het oostelijke bosje in het plangebied zijn sporen van de das gevonden. Op afbeelding 9 zijn oude pijpen te zien die een das heeft gegraven. Deze zijn gezien het ingevallen blad al enige tijd niet gebruikt. Als de weg door het oostelijke bos in het gele deelgebied weer in gebruik genomen wordt, kunnen er nadelige effecten optreden voor de potentieel aanwezige das. Er dient dan ook nader onderzoek uitgevoerd te worden om de aanwezigheid van de das in het plangebied te onderzoeken.

Afbeelding 9: graafpijpen van de das in het oosten van het plangebied.

Steenmarter is een gebouwbewonende soort die in menselijke bebouwing een verblijfplaats kan hebben. Tijdens het veldbezoek zijn in het gebouw geen gaten

aangetroffen die groot genoeg zijn voor de steenmarter. Door het ontbreken van voor steenmarter geschikte openingen is de aanwezigheid van een verblijfplaats van de steenmarter in het plangebied uitgesloten.

Conclusie

In het gele deelgebied 2 van het plangebied is de aanwezigheid van verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van de wettelijk beschermde grondgebonden zoogdiersoorten kleine marterachtigen en das niet uitgesloten. Om de aanwezigheid van deze soorten uit te kunnen sluiten is nader onderzoek nodig.

2.5.3 Vleermuizen

Om inzicht te krijgen in de aanwezige soorten vleermuizen in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen et al., 2016), Atlas van de Nederlandse vleermuizen ^{5.12e} et al., 1997) en de Nationale databank Flora en Fauna (2011 t/m 2021).

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Vleermuizen zijn nachtdieren en verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen kunnen globaal onderverdeeld worden in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in de zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die in de zomer in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Afhankelijk van het weer verschijnt de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. Sommige soorten vleermuizen trekken dan uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer- en winterverblijf. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere.

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Van alle vleermuissoorten zijn verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Volgens de verspreidingsgegevens uit bovengenoemde bronnen komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals baardvleermuis (*Myotis mystacinus*)/ brandts vleermuis (*Myotis brandtii*), franjestaart (*Myotis nattereri*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*5.1.2e* *auritus*), laatvlieger (*5.1.2e* *serotinus*), rosse vleermuis (*5.1.2e* *noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten. Franjestaart, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis/ brandts vleermuis en ruige dwergvleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen. De gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn overwegend gebouwbewonende soorten.

Foerageergebied en vliegroutes

De bomenrij langs de weg die naar en door het plangebied heen loopt en het gebouw wat gesloopt gaat worden kunnen als lijnelement dienen voor vliegroutes. Dit lijnelement is geen essentiële vliegroute omdat er voldoende alternatieven zijn. De bomenrij ligt tegen de bosrand die ook als vliegroute gebruikt kan worden als de bomenrij gekapt wordt. Nader onderzoek naar vliegroutes is daarom niet noodzakelijk. Het groen wat in het plangebied aanwezig is kan als foerageergebied dienen voor vleermuizen. Er zal tijdens de werkzaamheden weinig groen verdwijnen. In de omgeving zijn veel alternatieve groene gebieden die als foerageergebied kunnen dienen, zoals het bos en de naastgelegen weilanden. Daarom vormt het plangebied ook geen essentieel foerageergebied en is nader onderzoek niet noodzakelijk.

Verblijfplaatsen

Een deel van de bebouwing in het plangebied heeft dakpannen daken. Op afbeelding 10 is een kopse kant van de bebouwing te zien waar de dakpannen niet meteen op de muur aansluiten. De ruimte tussen de dakpannen en de muur is groot genoeg voor vleermuizen om door naar binnen te komen. Op meerdere plekken sluiten de dakpannen niet goed op elkaar aan waardoor vleermuizen naar binnen kunnen en toegang krijgen tot potentiële verblijfplaatsen. Ook bevat de bebouwing in het plangebied spouwmuren die als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen kan dienen. Via open stootvoegen die in afbeelding 11 te zien zijn kunnen vleermuizen de spouwmuur invliegen. De open stootvoegen zijn groot genoeg voor alle vleermuissoorten. Ook hebben vleermuizen toegang tot de zolder van het gebouw in het rode deelgebied. Omdat er in het blauwe deelgebied 3 alleen balkons worden geplaatst waarbij de spouwmuren niet worden aangetast, geen open stootvoegen worden geblokkeerd en genoeg uitvliegruimte rondom de open stootvoegen aanwezig blijft, hoeft hier geen onderzoek gedaan te worden naar gebouwbewonende vleermuizen. Langs de weg naar de parkeerplaats wordt mogelijk de bomenrij gekapt.

Afbeelding 10: Potentieel geschikte holtes voor gebouwbewonende vleermuizen (foto's Laneco, 2021).

De bomen kunnen voor vleermuizen geschikte holtes hebben, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten niet kunnen worden uitgesloten. Er moet dan ook nader onderzoek uitgevoerd worden naar de aanwezigheid van gebouw- en boombewonende vleermuizen in de bomenrij.

Massa winterverblijfplaats

Het plangebied is een plek die een potentiële winterverblijfplaats vormt vanwege de grote bebouwingsmassa. Verder is er een kleine kelder net buiten het plangebied aanwezig en is er een toegang tot de kruipruimte.

Afbeelding 11: potentiële winterverblijfplaats voor vleermuizen (foto Laneco, 2021).

Conclusie

Het plangebied bevat veel potentiële verblijfplaatsen voor gebouw- en boombewonende vleermuizen. Tijdens de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied aangetast worden. Nader onderzoek dient dan ook te worden uitgevoerd om de functie van het plangebied voor beschermde vleermuissoorten in kaart te brengen.

2.5.4 Vogels

Tijdens de quickscan zijn in en buiten het plangebied de volgende vogelsoorten gezien en/of gehoord: boomklever (*Sitta europaea*), boomkruiper (*Certhia brachydactyla*), buizerd (*Buteo buteo*), grote bonte specht (*Dendrocopos major*), koolmees (*Parus major*), pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*), vink (*Fringilla coelebs*) en winterkoning (*5.1.2e* troglodytes). Alle inheemse vogelsoorten zijn strikt beschermd onder de wet natuurbescherming (Artikel 3.1/3.2 Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn). Het aantasten van nesten die in gebruik zijn is verboden.

Een aantal vogelsoorten geniet extra bescherming. Dit betreft jaarronde bescherming van de nesten, nestlocaties, verblijfplaatsen en essentieel leefgebied. Vogelsoorten zijn in vier categorieën onderverdeeld:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus **5.1.2e** *domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk **5.1.2e** *peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. De lijst van jaarrond beschermde vogels is in september 2009 door het ministerie van LNV gepubliceerd. Ook is er een lijst met vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

In en in de omgeving kunnen volgens de NDFF (2011 t/m 2021) de volgende vogels met een jaarrond beschermd nest voorkomen huismus, gierzwaluw **5.1.2e** *apus*) etc. buizerd, sperwer (*Accipiter nisus*), boomvalk **5.1.2e** *subbuteo*) en havik (*Accipiter gentilis*).

5.1.2e

De huismus is een standsoort in Nederland. De huismus leeft in de buurt van menselijke bebouwing. Het nest wordt in bebouwing of in dichte struikengewassen tegen bebouwing gemaakt. Er moet altijd voldoende voedsel en schuilgelegenheid (dichte bosschages) nabij de nestplaats aanwezig zijn. Tijdens het verkennende veldbezoek zijn er geen huismussen aangetroffen in het plangebied. Bij de bebouwing in de omgeving zijn wel huismussen waargenomen. In het plangebied zijn potentiële nestlocaties voor huismussen geconstateerd. De daken van verschillende gebouwen sluiten niet volledig op elkaar, waardoor ruimtes ontstaan onder de dakpannen die geschikt zijn als nestlocatie voor huismus. In afbeelding 12 zijn een aantal plaatsen weergegeven waar huismussen onder de dakpannen kunnen komen en een nest kunnen bouwen. In de omgeving is struikachtige begroeiing aanwezig die als rust- en foerageergebied gebruikt kan worden. De aanwezigheid van nestplaatsen van de huismus in het plangebied zijn dan ook niet uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van huismus is dan ook noodzakelijk.

Afbeelding 12: potentiële nestlocaties voor huismussen (foto's Laneco, 2021).

Gierzwaluwen

De gierzwaluw is een soort die alleen in de zomer in Nederland aanwezig is. Gierzwaluwen zijn van oorsprong rotsbewoners die in de loop der tijd gebouwen als nestlocatie zijn gaan gebruiken. Gierzwaluwen zijn erg honkvast en elk jaar wordt er gebruik gemaakt van dezelfde nestlocatie. Het nest wordt gemaakt in holtes en spleten in muren en onder dakpannen. Onder de ingang moet minimaal een vrije uitvliegroute van drie meter zijn. De gierzwaluw is alleen tijdens de broedperiode op het nest te vinden. De quick scan heeft plaatsgevonden buiten deze broedperiode. In het rode deelgebied 1 zijn geschikte openingen gevonden onder de dakpannen. Zoals eerder vermeld sluiten niet alle pannen volledig op elkaar of op de muur aan, waardoor ruimte ontstaat die geschikt is als nestlocatie voor gierzwaluwen. In de overige delen van het plangebied zijn geen geschikte nestlocaties voor waargenomen. De aanwezigheid van nestlocaties van gierzwaluwen in het rode deelgebied 1 kunnen daarom niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar gierzwaluw is dan ook noodzakelijk.

Roofvogels

Het plangebied en de omgeving daarvan is geschikt leefgebied voor roofvogels zoals buizerd, sperwer, boomvalk en havik. De bomen om het plangebied zijn geschikt als nestlocatie voor deze roofvogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen roofvogelnesten in de bomen binnen en nabij het plangebied aangetroffen. De aanwezigheid van nesten van bovengenoemde jaarrond beschermde roofvogels is dan ook uitgesloten.

Uilen

Kerkuil broedt vooral in donkere, hoge en tochtvrije delen van oude schuren. Daarnaast maakt de kerkuil ook gebruik van door mensen opgehangen kasten. In de toren in het plangebied is een uilenkast geplaatst die door deze soorten in gebruik kan zijn als nest- en/of rustplaats. Onder de nestkast zijn uilenballen waargenomen. Om de aanwezigheid van de kerkuil uit te kunnen sluiten is nader onderzoek nodig naar deze soort.

Steenuil maakt zijn nest in donkere ruimtes en hoekjes of dakranden. In het plangebied zijn deze plekken niet aanwezig. Er zijn dan ook geen geschikte nestplaatsen voor de steenuil aanwezig. Nader onderzoek naar steenuil is niet nodig.

De ransuil is een soort die in veel habitattypen voorkomt zoals open bos, parken en bosranden. De coniferen aan de noordzijde van het verzorgingscomplex zijn geschikt als nestlocatie. In de bomen in het plangebied zijn echter geen grote nesten aangetroffen. De aanwezigheid van een nestplaats van ransuil is uitgesloten en nader onderzoek naar deze soort is niet nodig.

Conclusie

Na het veldbezoek kunnen de jaarrond beschermde vogelsoorten kerkuil, huismus en gierzwaluw niet worden uitgesloten. Nader onderzoek is dan ook noodzakelijk om aan te tonen of deze jaarrond beschermde soorten gebruik maken van het plangebied.

Gezien de hoeveelheid potentiële nestlocaties in het groen in het plangebied voor o.a. categorie 5 vogelsoorten, wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten de broedperiode te starten wanneer de bomen en struiken niet meer in blad staan. Als er toch in de broedperiode begonnen wordt met de werkzaamheden, dient een broedvogelcontrole te worden uitgevoerd om vast te stellen of er broedende vogels aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden die verstoord kunnen worden.

2.5.5 Amfibieën

De habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen en dergelijke en voor sommige soorten vergraafbaar zand).

In de wijde omgeving komen bruine kikker (5.1.2e temporaria) en gewone pad (Bufo bufo) voor. Deze soorten vallen onder de vrijstellingsregeling in de provincie Gelderland.

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van kamsalamander (Triturus cristatus) en rugstreeppad (Epidalea calamita) bekend. Rugstreeppad is een soort die voorkomt in terreinen met vergraafbare losse zanderige grond. Het voortplantingswater bestaat uit snel opwarmende ondiepe watertjes. Dit kan al een tijdelijk plasje op een bouwterrein zijn. De rugstreeppad overwintert boven het waterpeil in bijvoorbeeld muizenholletjes, onder stenen of puin. In het plangebied is geen geschikt overwinteringshabitat aanwezig. In het plangebied zijn geen plassen die de rugstreeppad nodig heeft voor de voortplanting. Deze soort wordt daarom niet verwacht.

Het landschap waar de kamsalamander in voorkomt bestaat uit bosrijk gebied met houtwallen of struwelen met in de directe omgeving daarvan voortplantingswater. Het ontbreken van voortplantingswater maakt het plangebied niet geschikt voor de kamsalamander en daarom is het voorkomen van de kamsalamander uitgesloten.

Nader onderzoek naar beschermde soorten amfibieën is dan ook niet noodzakelijk.

2.5.6 Reptielen

Om een beeld te krijgen van de reptielensoorten die in de omgeving van het plangebied voorkomen zijn de volgende bronnen geraadpleegd: de Nationale Databank Flora en Fauna (2011 t/m 2021), De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers en Van Delft, 2009) en de Atlas van Amfibieën en Reptielen (De Wild et al., 2016).

Via de bronnen is de aanwezigheid van hazelworm (*Anguis fragilis*), levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), ringslang (*Natrix helvetica*) en zandhagedis (*Lacerta agilis*) in de omgeving van het plangebied bekend. De soorten zijn strikt beschermd onder de Wet natuurbescherming en stellen strikte eisen aan hun leefomgeving.

Hazelwormen komen voor in, vaak vochtige, gebieden met dichte en ruige vegetatie. De bossen, bosranden en tuin van **5.1.2e** in het plangebied vormen potentieel leefgebied voor de hazelworm. Ook zijn er in de bosranden en de tuin van **5.1.2e** open plekken aanwezig waar de hazelworm in de zon kan opwarmen. In het bos liggen kleine houtwallen waarvan de hazelworm gebruik kan maken. Met de waarnemingen van hazelwormen in de buurt en een geschikte omgeving in het plangebied kan de aanwezigheid van de hazelworm niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar deze soort in het rode en gele deelgebied is dan ook noodzakelijk.

Levendbarende hagedissen komen voor op dichtbegroeide vochtige terreinen. In en om het plangebied zijn geen vochtige dichtbegroeide terreinen aanwezig. Er zijn geen geschikte leefgebieden voor de levendbarende hagedis in en om het plangebied en daarmee is het voorkomen van de levendbarende hagedis in het plangebied uitgesloten. Nader onderzoek naar levendbarende hagedis is dan ook niet nodig.

De ringslang is een soort die is gebonden aan waterrijke gebieden en voornamelijk voorkomt in overgangssituaties van natuurlijke biotopen op zandgronden en veengebieden. Het plangebied en de directe omgeving bevatten geen water en het dichtstbijzijnde water is een vijver op ongeveer 500 meter afstand. De ringslang komt verder voor op natte en droge natuurlijke ruige terreinen zoals heidevelden. Deze biotopen komen niet voor in het plangebied. Nader onderzoek naar ringslang is dan ook niet nodig.

Zandhagedis is op ongeveer 950 meter van het plangebied waargenomen. De zandhagedis komt voor in droge, zandige en open terreinen. De zandhagedis heeft een structuurrijk habitat nodig met dwergstruikvegetaties die afgewisseld wordt door hoge grassen en open plekken. In het plangebied zijn deze vegetatiestructuren niet aanwezig. Aanwezigheid van zandhagedis in het plangebied is dan ook uitgesloten. Nader onderzoek naar deze soort is niet nodig.

2.5.7 Vissen

Beschermde vissoorten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke beek- of riviersystemen of watergangen met een goed ontwikkelde watervegetatie en een sliblaag. In en nabij het plangebied is geen water aanwezig naast de in het binnenhof aanwezige en zeer intensief beheerde vijver. In de omgeving van het plangebied is ook geen natuurlijk waterlichaam aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is dan ook uitgesloten.

2.5.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatie specifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Beschermde kever- en libelsoorten komen in waterrijke omgevingen voor langs rivieren of vennen. Beschermde vlinders komen in duin- en heidegebieden op de droge zandgronden voor. Enkele soorten die buiten natuurgebieden voorkomen zijn gebonden aan specifieke waardplanten. De genoemde biotopen zijn niet aanwezig in of in de directe omgeving van het plangebied. De aanwezigheid van beschermde insectensoorten en overige soortengroepen binnen het plangebied zijn dan ook uitgesloten.

2.5.9 INVASIEVE EXOTEN

Tijdens het veldbezoek zijn geen invasieve exoten in het plangebied aangetroffen. Ook in de NDFF zijn geen invasieve exoten in en in de omgeving van het plangebied bekend.

3 CONCLUSIE

Het plangebied ligt aan de Johannahoeve 2 te Oosterbeek, provincie Gelderland. In het plangebied staan een opslagschuur/garage en verzorgingstehuis die gedeeltelijk gesloopt en herbouwd gaan worden (deelplan 1). In het bos ligt een weg waarvoor plannen zijn om deze weer in gebruik te gaan nemen (deelplan 2).

Daarnaast worden er ook balkons gemaakt aan het nieuwe gedeelte van het verzorgingstehuis (deelplan 3).

3.1.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied grenst aan de 'Veluwe' (afbeelding 7) wat onderdeel is van het Gelders Natuur Netwerk (GNN) en een gedeelte van het plangebied ligt in het GNN (Provincie Gelderland, 2021). Dit betreft echter al bestaande bebouwing. Er worden voor de functies in het NNN geen effecten verwacht anders dan de nu al aanwezige effecten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

3.1.2 Overige beleidskaders

Er zijn geen andere provinciale natuurbeleidskaders van toepassing op het plangebied.

3.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied grenst aan Natura 2000-gebied de 'Veluwe'. Het plangebied ligt voor een klein deel binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Dit betreft bestaande bebouwing voor enkele garages. Bestaande bebouwing is geexclaveerd van aanwijzing. Door de beoogde ontwikkeling gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren.

Omdat voor enkele verstorende factoren zoals geluid en licht effecten, niet op voorhand kunnen worden uitgesloten zijn maatregelen nodig. Voor het onderdeel stuikstof is vervolgonderzoek noodzakelijk.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom Boswet. Als er bomen in het bos of de bomenrij gekapt worden, moet er een vergunning aangevraagd worden. Bomen buiten bossen en bomenrijen vallen mogelijk onder gemeentelijke beschermingskaders.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

Voor een aantal mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomende nationaal beschermde soorten zoals egel, konijn, vos, spitsmuizen en muizen geldt een provinciale vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Het voorkomen van verschillende nationaal en Europees beschermde soorten kunnen niet worden uitgesloten. Voor aantasting van rust- en verblijfplaatsen van deze soorten geldt een ontheffingsplicht voor de Wet natuurbescherming. Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats en de biotoop-eisen van de individuele diersoorten zijn de volgende soorten niet uit te sluiten binnen het plangebied:

- Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel): het in gebruik nemen van de weg in het bos kan verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied van kleine marterachtigen veroorzaken. Ook zou het aanrijdingen met kleine marterachtigen kunnen veroorzaken. Voordat de weg in gebruik genomen kan worden moet er onderzoek gedaan worden naar kleine marterachtigen in het gele deelgebied.
- Das: in het gele deelgebied 2 zijn pijpen die door das gemaakt zijn aangetroffen. Als de weg in gebruik genomen gaat worden kan dit voor verstoring zorgen. Onderzoek is nodig om aan te tonen of de das de pijpen nog gebruikt.
- Vleermuizen: met sloop van het bebouwing en vellen van de bomen verdwijnen er mogelijk verblijfplaatsen van gebouwbewonende en boombewonende vleermuissoorten in het rode deelgebied 1.
- Huismus: door de sloop van het gebouw in het rode gebied 1 kunnen nestlocaties van huismussen verdwijnen.
- Gierzwaluw: door de sloop van het gebouw in het rode gebied 1 kunnen nestlocaties van gierzwaluwen verdwijnen.
- Kerkuil: door de sloop van de toren in het rode gebied 1 kan een nestlocatie van kerkuil verdwijnen.
- Hazelworm: het tuintje van **5.1.2e** zal tijdens de werkzaamheden verdwijnen en de weg in het bosje wordt in gebruik genomen. In de deelgebieden 1 en 2 is de aanwezigheid van hazelworm en dus het verdwijnen van leefgebied niet uit te sluiten.

3.5 CONSEQUENTIES

3.5.1 Alle deelgebieden:

Natura2000

- Een toename van lichtuitstraling van buitenverlichting dient te worden voorkomen in verband met voorkomende nachttactieve soorten.
- Werkzaamheden met zwaar versturende geluiden dienen in het broedseizoen (half maart-half juli) te worden voorkomen in verband met de mogelijke aanwezigheid van zwarte specht en wespandief.

- Het onderdeel stikstof kan aan de orde zijn indien er sprake is van een toename van stikstofuitstoot bij het project. Er zal een stikstoftoets met behulp van AERIUS-berekening moeten worden uitgevoerd.

Houtopstanden

Er zijn alleen gevolgen in het kader van het onderdeel houtopstanden indien in de laan of in het bos bomen worden gekapt. Het is in dit stadium niet bekend of dat het geval is.

Soortenbescherming

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Als er toch in het broedseizoen aan de slag wordt gegaan is het noodzakelijk om hier een ecooloog bij te betrekken. De ecooloog beoordeelt of de werkzaamheden door kunnen gaan of dat deze moeten worden uitgesteld.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - Graaf- en kapwerkzaamheden en het verwijderen van vegetatie starten buiten het voortplantingsseizoen (april-augustus) en winterslaapperiode (november-februari).
 - Beperk licht tot een minimum om verstoring van nachtdieren zoals vleermuizen te verminderen.

3.5.2 Onderzoek rode deelgebied 1:

- Vleermuizen (Wet natuurbescherming en bijlage IV Habitatrichtlijn), gebouw- en boombewonende soorten vleermuizen verblijfplaatsen. Onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2021 bestaat uit onderzoeksrondes in de periode juni tot half juli en onderzoeksrondes in de periode half augustus tot eind september. Beide onderzoeken dienen plaats te vinden om een volledig beeld te krijgen van de functie van de gebouwen, de bomenrij en omgeving voor vleermuizen. Daarnaast dient een zolderbezoek en eventuele DNA bepaling uitgevoerd te worden van de gevonden vleermuiskeutels op de zolder.
- Huismus, nestplaatsen (Vogelrichtlijn) in het rode deelgebied. Onderzoek vindt plaats door in de periode april – half mei tweemaal onderzoek te doen conform het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, juli 2017).

- Gierzwaluw, nestplaatsen (Vogelrichtlijn) in het rode deelgebied. Onderzoek conform het onderzoeksprotocol van het Netwerk Groene Bureaus bestaat uit drie onderzoeksrondes in de periode 15 mei - 15 juli.
- **5.1.2e** nestplaatsen en rustplaatsen (vogelrichtlijn). Voor de kerkuil zal er in de kast gekeken worden naar sporen of fysieke aanwezigheid van de kerkuil om aanwezigheid van deze soorten uit te kunnen sluiten. De kast wordt minimaal drie keer op de aanwezigheid van kerkuil geïnspecteerd. Daarnaast zal een camera worden opgehangen om de bewegingen rondom de kast te kunnen monitoren.
- Hazelworm, onderzoek vindt plaats door het uitleggen van minimaal vijftien tapijtmatten als kunstmatige schuilplaats. Na de gewenningstijd zijn er vier onderzoeksrondes naar reptielen noodzakelijk in de periode juni tot en met september.

3.5.3 Onderzoek gele deelgebied 2:

- Hazelworm, onderzoek vindt plaats door het uitleggen van minimaal vijftien tapijtmatten als kunstmatige schuilplaats. Na het eerste bezoek is er een gewenningsperiode, daarna zijn er vier onderzoeksrondes naar reptielen noodzakelijk in de periode juni tot en met september.
- Kleine marterachtigen en das, onderzoek vindt plaats door cameravallen te plaatsen in het gele deelgebied. De camera's worden gedurende een periode van minimaal 6 weken in het voorjaar langs lijnelementen geplaatst.

3.5.4 Onderzoek blauwe deelgebied 3:

In het blauwe deelgebied is met de huidige plannen geen nader onderzoek naar beschermde soorten nodig.

3.6 AANBEVELINGEN

- Na de werkzaamheden kan de bebouwing geschikt gemaakt worden voor vleermuizen door ruimte tussen de muur en pannen aan de kopse kant te laten. Ook kunnen open stootvoegen (2 centimeter) op 3 meter hoogte vleermuizen toegang geven tot de spouwmuren.
- Het geschikt maken van de bebouwing voor huismus en gierzwaluwen. Dit kan gedaan worden door het plaatsen van kasten maar ook door de vogelschroot één dakpan hoger te plaatsen.
- De kerkuilenkasten een plek geven in/ aan de nieuwbouw. De kast kan het beste op een rustige plaats op 3 tot 5 meter hoogte opgehangen worden.
- Als de nieuwe weg wordt aangelegd het gebruiken van gebundelde naar beneden gerichte verlichting die niet uitstralen naar de omgeving.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

1.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een onderdeel van het natuurbeleid en heeft als doel het behoud van biodiversiteit. Gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van NNN vormen een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Per NNN-gebied zijn natuurdoelen vastgelegd in het ruimtelijke provinciale beleid, waarmee rekening gehouden moet worden bij planologische ontwikkelingen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat activiteiten niet strijdig mogen zijn met de natuurdoelen.

1.1.1 Overige beleidskaders

Naast het NNN kunnen ook andere provinciale en gemeentelijke beleidskaders van toepassing zijn in het plangebied. Ook deze beleidskaders zijn niet verankerd in natuurwetgeving, maar dienen wel een rol te spelen in de planologische afweging.

1.2 WET NATUURBESCHERMING

1.1.2 Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

1.1.3 Onderdeel houtopstanden

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (voorheen de Boswet) heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen drie jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten 'de bebouwde kom Boswet' liggen;
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer;
- rijbeplantingen die meer dan 20 bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen.

1.1.4 Onderdeel soortenbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- § 1.2e sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

BIJLAGE 2 LITERATUURLIJST

5.1.2e (redactie),
2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12. Naturalis
Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

5.1.2e (redactie). (2009). *De amfibieën en reptielen
van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Leiden, Nederland: Nationaal Historisch Museum
Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland.

5.1.2e (2016). *Atlas
van Amfibieën en Reptielen*. Utrecht, Nederland: RAVON.

5.1.2e en 5.1.2e 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen.
Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites:

Nationale Databank Flora en Fauna (2021) Uitvoerportaal. Kaart. Geraadpleegd op 27-
09-2021 van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>

NDFF & RAVON (2021), NDFF Verspreidingsatlas Amfibieën. Geraadpleegd op 27-09-
2021 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>

NDFF & RAVON (2021), NDFF Verspreidingsatlas Reptielen. Geraadpleegd op 27-09-
2021 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/reptielen> NDFF & VAATPLANTEN (2021)

NDFF Verspreidingsatlas Vaatplanten. Geraadpleegd op 27-09-2021 van
<https://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

NDFF & ZOOGDIEREN (2021), NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren. Geraadpleegd op
27-09-2021 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren>

PDOK Viewer (2021) PDOK. Geraadpleegd op 27-09-2021 van www.pdok.nl/viewer/#

Provincie Gelderland (2021) Natuurbeheerplan. Geraadpleegd op 27-09-2021 van
<https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=abe3fe98fc2f488a9c89dc4fa212f72c>

Provincie Gelderland (2021) Kaarten weidevogelgebieden. Geraadpleegd op 27-09-
2021 van <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&gm-x=193752.73637235406&gm-y=462350.6455186559&gm-z=5&gm-b=1544180834512,true,1;1553503379097,true,1;&activateOnStart=layermanager>

Provincie Gelderland (2021) Kaarten Gelders Natuur Netwerk. Geraadpleegd op 27-
09-2021 van

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=a01fc4e9da1248f8ae24b6378444ab26>